

Llista de premis

Text > XAVIER CORTADELLAS

Il·lustració > MARC VICENS

He hagut d'anar a l'Arxiu Municipal de Palamós perquè m'interessava consultar una dada sobre Francesc d'Assís Marull. Vaig parlar amb els seus familiars, van dir-me que cap a finals de l'any 2011 havien dipositat pràcticament tots els papiers que tenien d'ell en aquest arxiu. Un parell de mesos després, a Palamós, li van fer un homenatge públic a la sala d'actes de l'Ajuntament, van posar una placa que recorda Marull al mirador de la Pedrera, van publicar una nota de premsa... Però el temps no passa en va: de la mateixa manera que aquells familiars han acabat cedint a l'Arxiu de Palamós el fons del seu avantpassat, avui pràcticament ningú no sap que Francesc d'Assís Marull va néixer a Palamós i que va ser poeta, impressor i escriptor. Els llibres, les fotos, les notes, els apunts, els articles i la seva correspondència personal tenen inevitablement un regust d'una altra època. No hi havia la dada que estava buscant, però, entre la documentació que vaig mirar, un quadernet em va commoure. Marull devia escriure'l cap al final de la seva vida, en el temps de la II República, perquè, com Antoni Gaudí, va morir atropellat per un tramvia. Aquest quadernet té catorze planes. Marull hi va apuntar tots els premis, accèssits i mencions honorífiques que havia obtingut. La majoria eren de molts anys abans. En conjunt, Marull va guanyar un fotimer considerable de quadres, gerros, medalles, objectes artístics i sobretot diplomes. Fins i tot, en un concurs van donar-li una cigarrera. I en un altre, una corbata. Vaig pensar en Josep Carner, que era vint-i-cinc anys més jove que ell, i vaig recordar que va reclamar que en els premis donessin diners i no pas regals inútils. En general, cases i pisos eren més grans en aquell temps, no hi havia gaires problemes

per poder guardar tots aquests objectes. El resultat, però, va ser que Carner va haver d'acabar guanyant-se la vida com a diplomàtic. Marull, en canvi, instal·lat a Barcelona, va haver de continuar fent d'impressor. No cal ni dir que a Catalunya generacions i generacions d'escriptors i poetes han volgut viure del que cobraven dels premis que obtenien i del que els pagaven per publicar articles i llibres. Però el cas és que, fora que comptessin amb alguns recur-

sos propis, la majoria van acabar fent de periodistes o de professors. La majoria, a col·legis o instituts; els més hàbils i els més de partit o els més pilotes, a la universitat. Avui, escriptors i poetes ho trampegen una mica millor perquè, a més, poden ser tertulians, caps de premsa d'algun ajuntament o tècnics de cultura. El món no ha pas canviat tant, tanmateix. Mentre poetes, novel·listes i joves escriptors del nostre temps continuen aspirant a poder viure d'escriure, a finals d'aquest estiu, a Palamós, va tancar la històrica llibreria La Gavina. En queden d'altres, sí. I n'obren de noves, això també. Però que els arbres no ens amaguin el bosc. Fatalment, també avui, tard o d'hora, la gran majoria de poetes,

novel·listes i escriptors, un cop ja no són tan joves, han d'acabar vivint d'una activitat més rendible, però menys artística. I els pocs que aparentment no ho fan, més que res és perquè dissimulen. Podria haver escrit això el dia que van donar l'últim premi Planeta a Javier Cercas perquè, independentment de la seva qualitat literària, que en això ara no vull entrar, tots sabem que hauria tingut més difícil guanyar el Premi Sant Jordi o el Bertrana. I no és només perquè escrigui en castellà o perquè no el vegem amb prou capacitat. I prou.

Arribats a aquest punt, segur que tots vostès m'entenen.

